

ANNO KURYER

1733. POLSKI

Excerpt z listu Imci P. Generala Szyhina Komendanta Kamienieckiego d. 25. Aug. Z Stambułu przybiegl Ulak do Chocimia z wiadomością, iakoby Persow na głowę zbito, woyska Turckiego na tey batalii miało bydź 250. tys. a Ordy 120. tys. wszystkie tedy zawoiowanc od Persow fortece Turcy, *fertur*, odebrali, a na resztę Pers do zgody miał bydź skłonny, lecz Turczyn obawiając się zdrady iakicy, na to pozwolić niechciał.

z Poznania d. 23. Aug. Do Czech niemáło idzie woyska Cesarzkiego *ad sedandam rebellionem*, która się tam dla nieznosney aggrawacyi między ehlofstwem wszczęta; na kilkadziesiąt tysięcy zacięło się po borach y gorách, áże náywięcy między niemi Hassytow, *metuendum*, aby *in hoc Regno Catholico* nie byly scyflte *in Religione*.

z Warszawy d. 2. Sept. Xżę JMé Prymas z łaski Bożej w dobrym zostánie zdrowiu, y około dobrá pospolitego wiele prácie, starając się, aby wszystkie Woiewodztwa, Ziemie y Powiaty przywiódł *ad unionem*, aby mógł *nemine contradicente* nominować Krolá na terázniejszy Elekcyi, którego *per suffragia* podadzą. Przyrzeká zaś státecznie, przy náywniejszy scyflji, y choćby przy jedney oppozycyi nominować nie będzie. A lubo tu pokazuią

się cudzoziemskie fakcye, iednakże *Nobilitas* tak iest wyperśwadowana, że *im adharere* niechce, y owszem wżyscy *zelant pro honore gentis*. D. 27. Aug. Posel Turcecki był na obiedzie u Xcia JMéi Prymasa, którego *splendide* częstował. Aże wiadomość odebrał, iż Moskwa weszła w granice Litewskie, *multi negant* przyezdżający z tamtych kraiów, spieszy się odiechać do Party, aby ją informował w tey mátcryi, który má ordynans pilnować dobrze y dáwać znáć, żeby inże Potencye *co machinentur in oppressionem* wolncy Elekcyi Polkicy, d. 28. Aug. Xżę JMé Prymas y Prześwietny Senat posłał do IchMciow PP. Ministrow Moskiewskich IMéi P. Kasztellána Sandeckiego uprosiwszy, z deklaracyą, że im obmyslić *securitatem* nie mogą, ponieważ wszędzie *spargitur*, że Moskiewskie woyska weszły w granice Litewskie, icżeli tedy Ichmć PP. Ministrowie dádzą *in scripto* ásskuracyą, że nie są w granicach náyzych ich woyska álbo że wprowadzone nie będa, dopiero Rzpsolitá im *providebit securitatem*, a potym ciż PP. Ministrowie za Wisłę na Prágę wyiechali, nie dáwszy na to rezolucyi. IchMć PP. Litewscy przyezdżając z za Wisły *ad campum Elektoralem*, Xciu JMéi wizyty oddawaią, y dali się *styszcć* nawet y Pograniczní mowiąc *generosó*

pejlore, że lubo (*ut spargitur*) Moskwa
 ma być w Litwie, my rezolwujemy się
 lepicy domy nasze utracić, a niżeli wol-
 ność dać sobie wydrzeć przez ekluzyę
 urodzonego kogokolwiek Polaka. D.
 29. *ejusdem* Ichmć PP. Iaroszewski Stol-
 nik Zaskrzynski Porucznik Powiatu Płoc-
 kiego y Moskowski Kąszcellanic Siepr-
 ski Połlowie od Wojewodztwa Płockie-
 go mieli audyencyą u Xcia IMci Pry-
 mąsa, oświadczał się, że chce *sequi* za-
 wsze *sentimenta* Xcia JMci, nie uwą-
 żając nic na pogrozki Moskiewskie, *vi-
 tam & sanguinem fundere parati* za wol-
 ność. Mieli w Instrukcyi swoicy od
 Braci sobie dancy, że ponieważ *Mini-
 stri* Moskiewscy szczyją się, iż 82. listow
 zapraszających woysk Moskiewskie od
 Polaków mają, protestują się, *ad vitan-
 dam suspitionem*, że w ich Wojewod-
 twie niemają żadnego tak zapamiętane-
 go na swoją Ojczyznę y wolność, aby
 starał się, żeby opprymowana była.
 Toż y inższe Wdztwa a prawie wszystkie
 deklarnią się czynić. Tegoż dnia przy-
 szła poczta Litewska, wiadomości za-
 dney pewney o Moskwie nie przyniosła,
 y owżem partykularne y pewne listy
 donoszą z Wilną, z Kowną, y Grodną,
 że to nie jest *in rei veritate*.

Z
 Mohilowá tyłko piszą, że stoi nad grā-
 nicami y mosty zaczęną budować przez
 Rzekę graniczną. D. 31. *Ejus.* Sta-
 nął tu Imć P. Plater Starosta Inflan-
 ski z granicy Moskiewskiej wyiechawszy
 d. 20. *Aug.* czyni wiadomość, że 5.
 Regimentow Moskiewskich wszedłszy w
 granice Polkie, zaraz nazad reiterowa-
 ły się. IchMć PP. Sołtyk Stolaik
 Sandomirski y Dąbki Kąszcellanic Woy-

nicki delegowani od Wdztwa Sando-
 mirskiego Połlowie mieli audyencyą
 u Xcia IMci Prymąsa, ktorzy instruk-
 cyą przyniesli *in tribus Punctis*, aby
 Xżę IMć Prymas Wdztwo Sandomir-
 skie y całą Rzeczpospolitą obwieścił,
 czyli Moskwa weźtła w granice Litew-
 skie, aby iak nąprędzey do denominā-
 cyi przystępował, y aby *authorem* wpro-
 wadzania woysk Moskiewskich wydał,
 ieżeli iuz o nim niewie, albo żeby szu-
 kał sposobow wynaleść iego. Dnia
 wczorayszego Ministrowie Cesarzki y
 Moskiewski mieli audyencyą u Xcia
 IMci Prymąsa, y dopomināli się kon-
 ferencyi, listu czytania od Carowy Iey
 Mć y *securitatem* siebie. Lec Xżę
 JMć Prymas przy IMci P. Marszałku
 W. Kor. y IMci P. Podskārbim W.
 Kor. odpowiedział, że W.W.M. Pā-
 nowie mowicie, że woysko Moskiew-
 skie weźtło w granice Litewskie, za-
 czym my nie możemy traktować nic
sub armis, list czytāny byđć nie może,
 aż Stan Rycerzki złączy się z Senatem.
Securitas zaś *provideri* nie powinna,
 ile że WMM.PP. woyskā, iako mowi-
 cie, wprowadzacie. Piszą
 Gāzety Hollenderskie odebrałszy opā-
 szną relacyą z Inflan y pogrāniczā
 Moskiewskiego, iakoby Dwor Fran-
 cuzki Carowy IeyMci tę miał uczynić
 ofertę, iż icy ustāpionā będzie Kurlān-
 dyā, ieżeliby się Carowā Ieymć Krolow-
 wi JMci Stānisławowi nie opponowāła.
 Pomociona Gāzetā bez fundamentu
 będācā cale fałszywe w sobie zawitřā
 cyrkumstancye.